

Պու. Ղազէթանըն օն պէշ սէնէտէն
պէրու հալի մալիւմ տուր . շէջլէ քի
տիւնեատէ քէնախտէն պաշգա դազէթա
եօզ տուր , հէր եազտըղը եա պիր իշա .
մը բէպպանի տիր , վէ եախօտ պիրէր

Ֆէյլէսօֆ պուլուշու տուր զանն իտէր , վէ եախօտ տաճա տօղորուսու , մէզքիւր զազէիտեր օգուեանարտան նըսֆը Գ . թօիք , վէ նըսֆը Լուսաւորչական օլ տուղու հայտէ , հէման տէյէպիլիդքի , Գաթօյիքլէրտէն եիւզտէ տօգսան պէչի , էլէրինն պաշգա զազէթա ալմաւորգլաւ ընտան , վէ պէլքիտէ կիզի եա աշիքեար օլարագ , վարգապետէրի եասագ իթմիշ օլտուգլարընտան , եալընը Մէճմուա օ գուճագուա , վէ գարշըլըզլը եազըլան , վէ եախօտ այնի մատտէ իւզէրինն պաշգա պաշգա ընդ ու իթիգատ իլէ գալէմէ ալ ընան պոսսարտան պիխպէր գալմագ տա , վէ պէլքիլէ Մէճմուա եր քէնտիլէ . ըն ազլը հօճասը մագամընտա թութ . տուգլարընտան , Մէճմուա տախի կու կու իտէրէք հինտի կիպի գապարմագուա տըր , վէ Մէճմուա եր օգուեան Լուսաւորչա կանլարըն էքսերիսի իսէ , գաթէն խաւարեալ կիւրուհունտան օլմալարը Զի . հէ Գիլէ , Սահմանդրու թիւն , սպատու . թիւն , հաւասարութիւն , վէ յառա . չաղիմութիւն , վէլհասը քէնտիլէր էսկի էֆքեարլը էսկի առաւար օլ տուգլարընտան , նորութիւն եանի եէնի էֆքեարտա լուղէթլէր վէ պահալար կէօր . տիւքլէրի կիպի , գըզըպ գուտուրմագուա օլտուգլարընտան , եէտի սէքիզ սէնէտէն պէրու , պու եօլտա միլէթճէ պահալար տէրճ իտէն զազէթալարտան օ գատար իւրքմիւշլէր , օ գատար գըզմըշլար վէ օ գա . տար նէֆրէթ կէթիւրմիլէր տիր քի , մէզքիւր զազէթալարը օգուճաւորգլարը վէ էլէրինն ալմաւորգլարը շէօյլէ տուր . սուեն , չօգ տէֆա տախի , տէրվիշ տէրվիշի պուլուր թէքքէտէ մանթու . գուճա , կիտիպ Մէճմուա եա տէրտի տէրուշլարըն ալմըշլար , վէ միւթէսէլ լի օլմուշլար , վէ մէզքիւր զազէթա տա . խի , մէզքիւր տիզ շէօքիւպ « Ծառայ եմ » աիմէյէ վէ տէտիրթմէյէ ալմըշլը օլան աւարալարըն օ վաւորգլարըն կէօր . տիւքճէ , ղուրուր ու թէքէպպիլիլէ արթմը , վէ սահիհտէն քէնտուսինի պիր պիր տիպլումթ տըր , եանի պաշգա զազէթալարտան Ֆարգլը , վէ հաթթա ագրան ու էմսալինն Ֆայիգ պիր զազէ . թա տըր զանն իտէրէք , քէնտու քէն . տուլէ էիւքսէք մէվըլար թէեաւաթըն . տա կէզմէյէ պաշլամը տըր :

Մէճմուա պիր զազէթա տըր , վէ իս . թէտիկի էֆքեար եախօտ թարիգէ խրու . մէթ իթմէկէ սերպէսթ տիր , օնա պիր շէյ տէյէմէիկ , վէ հէմտէ ըրայէթ իտէրիկ , լաքին պիր Ֆէնա թապիաթ վարտըր քի , հէմ տայիմա քէնտուլի մէտհ իտիպ պաշ . գատընը պօզար , վէ հէմտէ էվլէլ քէնտի . սի քիւֆր ու հագարէթէ չըզըշտըգտան օօնրա , ու սթա խըրըզ մալ օահիպինի տուշու չըգարըր Ֆէհվասընճա , պաշգա .

լարընա գարշը իֆթիւրա վէ եալարաեա պաշլար , նասըր քի , չօգ տէֆա էմսալինի կէօսթէրտիկի միտիլու , պու տէֆա տա . խի , պաշգա զազէթալարա , վէ հաթթա , իքի պլտան պէրու . հիշ սէսիմիկ չըգար . մամըշ իքէն պիզէ տախի , պիրիքտէ ալա . լաք , պիր թագըմ հարֆէնտագլըզլար իթմիշ տիր :

Պու սէնէքի միւճատէլէյէ սէպէպիլ . եէթի եինն Մէճմուա քէնտիսի վէրմիշ օլտուգտան , եանի վ . կաթուղիկոս հազ . ըթլէրինն Պուրսատան պուրաեա թէշ . ըթլէրինն , զազէթաճըլար թարաֆըն . տան օգուճան վէ թագտիմ գըլընան պիր լայիհաեա գարշը , խալիս . թին խարիճին . տէ պիր ուլուն պահա տէրճ իթտիքտէն պաշգա , « զազէթա թապիր օլունան պէշ ալթը վարագա » թապիրիլէ , պաշ . գա զազէթալարա , կիւեա իսմէն զազէ . թա տըրլար կիպի հագարէթ իթմիշ իտի .

Ժամանակ , Մասիս , վէ ֆուշլ զա . զէթալար , օլ վագըրթտան պէրու պիր գաշ տէֆա Մէճմուա եա գարշը ճէվապ վէրիպ ճէվապ ալմըշլար իստէ , պիզ չիմոյէ գատար , վագըրթմի միւսատտէ իթմէտիկինտէն քեամիլէն սիւքիլթի իթ . թիխագ իթմիշ իտիք , հալ պու քի պաշ . գալարընա թէրպիլէտիկ տէյէն , վէ միլ . լէթին իքէք կիպի ինճէլմիշ գրամընտան պուլունմաթըլա իֆթիսար իթմէքտէ օլան Մէճմուա , կէչէն ճիւմա իրթէսի կիւն . քի պահալարտա , պիզի տախի գալըշտըր . մըշ տըր :

Մէճմուա տա պիր աճայիպ թապիաթ տահա վար տըր , իքիտէ պիրտէ գալգալ , զազէթալարտան միլէթէ թէշէքքի ի . տէր , վէ էօյլէ կէօսթէրիլ քի , կիւեա միլէթ պիզիմ իլէ հէմէֆքեար տէյիլ իմիշ իստէ , պիզ արսըզլըզ իտէրէքքիմ . սէյի տիլնէմէքտէ իմիշիկ . պիրտէ սօն . րատան չըգար միլէթտէն թէշէքքի ի . տէրքի , զազէթալարըն ալգընը թութ . մանթու տէյի :

Մէճմուա տա , թապիաթմը տիսէք , իլէթմի տիսէք , պաշգա պիր հալ տահա վար տըր . շէօյլէ քի , էսկի տաճիկիլ կի . պի , բէք տարա կէլտիկի կիպի , « տիլ կեա . վուր պէնիմ տինիմէ քիւֆր իթտի » տէ . յի եալարաեա պաշլար . շէօյլէ քի , կիւ . եա պիզ . եանի Լուսաւորչական զազէթա . լարը (պէլքի երեւակ իշիմիպտէ տէյիլ տիր) , հէր վագըրթ գաթօյիքլէյէ հագա . ըթլէ իտիկօլուկ կիպի , վէվլէ իտիպ պա . ղըրմանա , վէ Լվոպա տէվլէթ վէ միլ . լէթլէրինի իմտատա չաղըրմանա , վէ նիշէ գօրգուլար տախի վերմէյէ պաշլար իսէ . տէ , պուլարա գարշըլըզ հիշ պիր իսպաթ վէ իճրա կէօսթէրմէքլէյէ ճէսարէթ ի . տէմէզ . Ֆագաթ , պիր խիլիկիտէ վար տըր քի , քիւլէք եա պիւլիք տիւշմէք . լիքտէն տախի գայտ իթմէզ , չիւնքի բէք սըզընա կէլտիքտէ , « պէն պու միլէթ .

տէ , էյլէնճէ իշին զազէթա եազմանա չը . գըշմըշլմ տըր » տէյէճէք գատար քիւ . թախըղը տախի վար տըր :

Մէճմուա տա սէպաթ ու մէթանէթի էֆքեար ու ընդ պուլունմաթըլտան պաշ . գա , մարտ հալար կիպի տայիմա թէ . պէտտիւլթա միւպլթէյա օլտուղու տա . խի , եազտըղլարըն ինսաֆ վէ տիգգաթ իւզլէ օգուեանարա րանա մալիւմ տիր :

Մէզքիւր զազէթա , պիր գաշ սէնէ . տէն պէրու , « սէօյլէթմէյին պէնի , աչ . տըրմանեըն աղգըմը , եօխսա սօնրա բէշ . ման օլուրտուճուզ հա , գիրա չօգ շէյէրի . միզ վար տըր սէօյլէյէճէք էմմա , միլէ . թին խաթըրնա ըրայէթէն սիւքիլթի իթ թիլապ իթմէքտէյիլ » կիպի լագըր . տըլար իլէ , միլէթէ պիր գօրգու վերմէք . տէ , վէ հաթթա , կէչէն ճիւմա իրթէ . սինն գատար , Մէճմուա պուտալար օլ . լանլարըն թէքէպպիլիլէ , վէ թալուգ . եիւրէքլի օլանլարըն տախի մէրագ ու էն . տիշէսինի մուճիպ օլմագուա իտի :

Մէճմուա շու Բաճտոր (1) գուլթու .

(1) Աթիգ պութթէրէսթիլին իթիգաաը պաթըլընճա , կիւեա վագըրթլէյէ , կէօյտէքի իլաշարտան Բրօմէթէ նամ իլա , թօքրագ . տան չամուր , վէ չամուրտան տախի իլքա . տամը , եանի պիր էրքէք եաթմը , վէ Մի . նէրվ տախի կիտիպ կէօյտէքի մուգատտէ . աթէշտէն չալարագ մէզքիւր առաւա ճան վէրմիշ , վէ իլաշարըն պաշը օլան Ժիւքիթէր պու խըրըզլըզ իւզլէրինն զազպա կէլմիշ , վէ Մէրքիւրէ էմր իտէրէք , մէզքիւր առաւը . Գալգաթաաա պիր տաղ իւզլէրինտէ պիր մա . հէլտէ պաղաթտըրմը , վէ թիֆօն իլէ էշիտ . նանըն օլուր օլան պիր գարթալ գուշու , կի . տիպ կէլիպ մէզքիւր առաւըն ճիկէրինի եէր իմիշ :

Ժիւքիթէրին զազպը պու գատար իլէ պիթմէյիպ , իլա զազպընա հագտ ու նէֆ . սանիլիթ տախի իլալէ գըլընտըղընտան , աիտէ Աիւլէնի հուգուրուճա ճէլպ իլէ , թօքրագտան չամուր , վէ չամուրտան տախի պիր գարը եաթմաթըն , վէ մէզքիւր գարընը իլաշար մէճիսի հուգուրուճա չըգարմաթընը էմր իթմիշ տիր . Աիւլէն մէզքիւր գարընը իլաշար հուգուրուճա չըգարտըգտա , հէր պիրիսի պիրէր հէտիլիէ վէրտիկինտէն , ա . տընա Բանտօր տէնիլմիշտիր քի , լաթին լի . ճանը իգթիգաթընճա , « քեաֆֆէսի հէտիլիէ » մանեաը չըգագտա տըր :

Մէզքիւր գարընա պաշգա իլաշար վէ ի . լանէլէր պիրէր հէտիլիէ վէրտիքտէն սօնրա , Ժիւքիթէր քէնտիսի տախի , սըզը սըզընա գաթալը օլտուղու հալտէ , պիր գուլթու հէ . աիլիլէ իթմիշ , վէ մէրգուճէյէ , մէզքիւր գուլթուեա , թօքրագտան իլքա առաւը եա . բան Բրօմէթէյէ կէօթիւրմէսինի էմր իլէմիշ տիր :

Բրօմէթէ Ժիւքիթէրտէն շիւքէ իլէտի . կինտէն , Բանտօրու վէ գուլթուտուճա հու . ղուրուճա գապուլ իլլէմէտիքտէն պաշգա , պիրատէրի էրթմէթէյէ տախի , Ժիւքիթէր թարաֆընտան կէլմիշ օլան հիշ պիր շէյի գա .

սուռնու, 688 ինձի նիւստէսինի աւմը, վէ շիմտիյէ գատար սէթր իթմէքուտ օլ-տուղու Լուսաւորչախանլար ֆէնալըղը-նըն քեաֆէթէսինի մէյտանէ չըգարարագ, միլէթի տէրեայի դամու էլէմէ կիրիֆթար իյլէմիշ իսէտէ, ասը Բանտօր գութու-սուռնու իշինտէն հէր նէվի ֆէնալըղլար իլէ պիրտէ իյիլիք, եանի «իւմիտ» չըգ-տըղը կիպի, Մէճմուանըն գութուսուռն-տան տախի պիր իւմիտ, եանի «Միլէ-թիմիզ գաթօլիք օլտուղու հայտէ, ու-լում ու ֆիւնուռն, զերաւթ, իթիճարէթ, վէ մէտէնիյէթ տէ իլէրուլէեէճէկի, վէ սէտտէթի հայ ու իգպալէ նայիլ օլաճա-ղը իւմիտի» չըգտըղընտան, վէ հաթթա, չու իյիլիքլիքին, միլէթիմիզին գաթօլիք գրսմնտա, եիւզ էլլի սէնէտէն պլրու սէմէրէսի կէօրիւլմէյէ պաշլամըլ օլտու-ղու եէկեան եէկեան իպրազ օլտուսուռ-ղուռնտան, չօգլար ճիւզիճէ թէսէլլի օլ-մանա պաշլամըլար տըր (.) :

Պիզ Մէճմուանըն մէզքիւր գութու-եու աչմար իշին, ապրճա, վէ սահիհ սուրէթ տէ թէչէքքիւր իտէրիզ, զերա, պիր թիւֆէնք ալթըլմագտան պին աուամ գօրգուռուպուտ, ալթըլմըլտա անճագ պիր աուամ գօրգութուղու կիպի, Մէճմուանըն վէրտիկի գօրգուլար տախի, էվլէի չօգլարը գօրգութմագտա իքէն, շիմտի գուրու սըգրտան իպարէթ պիր շէյ օլտուղուռնու հէր քէսին անլարըղը շէյլէ տուրսուռն, ճահիլլիյի իլթիգամ իթմիշ օլան պիր թագըմ Գաթօլիքլէրին ալի էֆքեար վէ իտտաւարընա գարչը լազըմ կէլէն ճէփալլարըն իթաարըլա ճէր-հինէ չըգըլմագտա, պիզգաթ քէնտիլէր թարաֆրտան սէպէպիյէթ վէրիլիշ օլտու-չիւնքի, շիմտիյէ գատար, պիզիմ թարաֆրտան, նէգաթէթէ զիւտտէ ըիա-յէթ օլտուսուռնուռնտան հէր լազըմ կէլէն վէ արգու օլտուռն սէյլէնմէմէքտէ իտի :

Մէճմուանըն Բանտօր գութուսուռն-տան անլարըղընա կէօրէ, միլէթիմի-զին Լուսաւորչախան գըսմը, հէր ճիհէթ-լէ կէրիտէ, էմմա, բէք չօգ կէրիտէ գա-լուպ, վէ մու զայիլի օլարագ, նասըլ քի ան-լաթտըլարը, Գաթօլիք գըսմը, իլէրու, վէ բէք չօգ իլէրու եէ կիթմիշ իմիշ : Պու մէտէլէ պիւլիք, վէ էսասը վէ թէէսսիլ-լի պիր մէսէլէ օլտուղուռնտան, մէզքիւր զազէթանըն պաշլա սէյլէտիլէրինէ չօգ-

պուլ իթմէմէսինի թէնպիհ իլէմիշ տիր : Զալ պու քի էթիլթէ Բանտօրտա պու-լուման կիւզէլլիյի, վէ էթվար ու նէգաթէ-թի կէօրտիկիւ անտէ, հէր թէնպիհի վէ եա-սաղը ունուլմուշ, մէրգուլլի քէնտույէ գարը տէյի ալմը, վէ ուղուրսուռն գութու-ալթըլմըլտա, տիւնեատա շիմտի նէ գատար ֆէնալըղ կէօրիւլմէքտէ իսէ, քեաֆէթէս-տըն իշինտէն չըգմը, վէ տէօրթ թարաֆա եալըմըլ իսէտէ, եալընըլ իւմիտի թուլթմուշ գալըմմալըլ իմիշ :

լուզ էհէմիլլիյէթ վիւմէքսիլին, միւրա-տըմըլ, պաշլըճա մէզքիւր մէսէլէտէն պահա իթմէք տիր : իմտի, ումարըլ քի, Մէճմուա պու պապտէ քիւֆր ու հա-գարէթի, վէ մէսէլէնին խարիճինտէ օլան լազըլտըլարը պէր թարաֆ իլէ, սէյլէ-եէճէքլէրիմիզի եա ճէրհ իտէր, վէ եա-խօտ սիւքիւթ իլէ, գապուլ իթտիլինի անլաթտըլար, պերա մագսէտիմիզ միւճա-տէլէ օլմանըլ, իլլա, միւպահասաթ գազ-մասըլա, հագգանիյէթ մատէնիլի մէյ-տանէ չըգարմագտան իպարէթ տիր :

Մէճմուա կէչէն ճիւճա իրթէսի կիւն-քի 688 ինձի նիւստէսինտէ, քէնտի էս-րար գութուսուռնու քիւշաթ իթմէպտէն էվլէլ, միլէթ զազէթալարը ալէյիլէ-րինտէ պիր չօգ սիթէմ ու թէչէքքիլէր իթտիկի սըրաւա, քէնտուսինի տախի օլ գատար մէտհ իթմիշ տիր քի, պիր ա-տամ օգուտուղուռնտա կիւլմէք իշին, եա Գաթօլիքլէրին զէվլէքլէրինտէն պի-րիսի օլմալ տըր, եա տիւնեատա օնտան պաշլա զազէթա օգուլմալըլ պուլում-մալը տըր, վէ եախօտ, օգուտուղու պիր պահա իւզէրինէ մու հաթէմէ իթմէք-լիյէ միւզթէթի օլմամալ տըր :

Էկէր Մէճմուա, սայիր զազէթալարը պօզմալարա, եալընըլ հագգաթի հա-լի պէեան իթմէք իշին, թէվազիւ իւզ-րէ, քէնտի ֆայիտէ եախօտ խըտմէթլէ-րինի մէյտանէ գօյմուշ օլա իտի, օնտ պիր շէյ տէյէմէզ իտիք, հալ պու քի նէգաթէթի պէր թարաֆ իլէ, քէնտու-քէնտույի մէտհ իթտիկի, եանի, կէյլէ-րէ գատար չըգարտըղը վագըթտա, պաշ-գա զազէթալարը տախի ճէ հէննէմին տի-պինէ գատար էնտիլմիշ տիր :

Մէզքիւր զազէթանըն իտտաւարը-ճա, սայիր զազէթալար վուգուլթը ճի-հանը ատէթա պիր մէտտահ կիպի եազ-տըլարը հալտէ, քէնտիսի իսէ, հէր մատտէնին մագարթա վէ մու հասէնա-թընը, վէ սէպէպիլէրինի տախի պէեան իտէր իմիշ : վէ ինկիլիլ, Ֆրանսըլ տէվ-լէթլէրինին վէ տիւլէլի սայիրէնին ահ-վալը բօլթիլըլտէ վէ տախիլլիյէլէրի հագգընտա չօգ թէչէքքիլէրլէր վէ միւ-պահասալար եազար իմիշ, վէ միւլթէ-րիլէրինին իրաթընտան զիւտտէսի Լու-սաւորչախան օլտուղուռնտան, միլէթէ միւլթէալիք վուգուլթար հագգընտա, արալըգ արալըգ խալիսանէ միւլթալա-լար իյլէր իմիշ, վէ պու խըտմէթլէրինէ գարչըլը, չօգ եէրլէրտէն միւլթէաւտտիթ թէչէքքիլէրնամէլէր տախի ալմըլ իմիշ :

Մէճմուանըն պու սէյլէտիլէրինին քեաֆէթէսի տօղըու տուր, եանի օն պէչ սէնէտէն պէրու զազէթա եազմըլ տըր, վէ էթմէտէն պէրուստէն թէչէք իւրնա-մէլէր ալմըլ օլմասըտա իհթիմալտէնտիր : հալ պու քի, Մէճմուա միլէթէ, օն պէչ սէնէ միւլտտէթտէ օլապիլէճէք խըտմէ-

թին, հէման գանն իտէրիզ քի, գրգտա պիր բալընը, ֆայիտէլի սուրէթտէ իճրա իտէմէմիշ տիր : շիւնքի, էվլէլա հիշ պիր գայիտէ վէ մէպտէյէ ըիպլէթ իթ-մէյիպ, հէր տէֆատա պաշլա պաշլա-րէնք վէ գրեաֆէթլէ մէյտանէ չըգմըլ տըր : Էկէր պու տէտիկիմիզի մէզքիւր զազէթա ճէրհ իթմէք իսթէր իսէ, նա-ֆիլէ եէրտէ եօրուլմագտան էվլէլ, պիզ-տէն իսպաթընը իսթէր իսէ, իպրագընա հագըր օլտուղուռնուպու, շիմտիտէն իս-պէր վէրիլիզ, վէ քիւլին ալթընա պիւմիշ իսէ, օնտ սիւահընը պուլմանըլ տըր, վէ Մէճմուա պաշլաւարնա իսնատ իթտի-կի մէտտահըղը, պիզգաթ քէնտիսի իճ-րա իթմիշ տիր, վէ հալեա տախի իթմէք-տէ տիր, Էկէր պուլումու տախի գապուլ իթմէք իսթէմէզ իսէ, պիլէ խապէր վէր-տիկիտէ, էսկի վէ եէնի նիւստէլէրին-տէն միսալէր իպրազ իտէպիլիլ :

Կէրչի Մէճմուա տէվլէթլէր բօլթիլ-գալարը իւզէրինէ պահասը եալարագ, սիւթուռնլարընը տօղուլմուշ, վէ բօլթ-թիգա զազէթաւար օգուլմուշ օլմանա, վէ տահա տօղուլմու օգուտուղու նէ տիր լաբըղըլա անլաւամանա պիր թա-գըմ խօտպիլլէրին, վէ գահվէ վէ գազինօ տիպլումաթլարընըն թէ հայիլլիլի մու-ճիպ օլմուշ տուր : լալլին, Էկէր ալթվ ի-տէր իսէ, սէրպէսմճէ, վէ պիւա զարագ խապէր վէրիլիզ քի, եալարըլարընըն բէք չօղու, շարաթանլըղտան, վէ պիր պի-րինէ զըտա զիւլմ վէ էֆքեարլարտան, վէ օլմազ, վիճուտէ կէլմէզ իտտալար-տան իպարէթ պուլումմագտաւար : հաթ-թա, պուլումտան իքիյալ գատար էվլէլ գալմէ ալմըլ օլտուղու, իսթանպօլտա պիր միւ-լէթ մէճիսի պահասընը ֆրանսըլճա թէր-ճէմէսի մէյտանէ կէլլի կէլմէզ, նիշէլէ-րին իսթիհասընը մուճիպ օլտուղու տախի կէօրիւլմիշ տիր :

Պիզ Մէճմուանըն բօլթիլիգա պահասը եազմաւարընը աւըլալմանըլ, շիւնքի, պիր աուամ բօլթիլիգա պահասը եազմագի-չին, եա տայիմա բօլթիլիգա իշինտէ պու-լումմալը, վէ եախօտ հէր վագըթ էվլու-պա բօլթիլիգաւր մէմուլլիյէթլէրինտէ պուլումման մուլագամ գաթլար իլէ, ա-լագա վէ միւնասէպէթի պուլումմալը տըր, եօխսա էյլլէ ինպիվա-նիշին օլուպ-տա, տէօրթ պուլուզ իսլամ եա էրմէ-նի իլէ կէօրիւլիւպ գօնուշմագ, վէ պէչ օն տիւրիւլ զազէթա օգուլմագլա, իս-թանպօլտա բօլթիլիգա իւզէրինէ պահա եազըլմագ : էվլէթ, պու խուսուստա Մէճմուալը աւըլալմանըլ, վէ Լէվանթ, Գուրիյէ, վէ Լա թիւլըքիտէն պաշլա զա-զէթալար իշին, քէնտուտէն իյի բօլթիլ-գա պահասը եազապիլիլլէր տէեէմէյիլ : շիւնքի, անճագ մէզքիւր զազէթալարըն սէֆարէթիսանլէր իլէ վէ Պապը-ալի եա-եօտ վիւքէլա իլէ ալ չօգ միւնասէպէթլէրի

վար իտուկի հիսս օլունապիլմէքտէ տիր .
լաքին Մէճմուսեը շունուն իշին աերպլա-
րըզ քի, կիւեա քէնտիսի ագրանընա միւմ .
թագ տըր, վէ իւշ տէօրթ սէնէ էվլէլ
եազտըզլարը իճրաեա կէլէրէք, իթալեա
տէվլէթի թէմէլ թուծամանեպ, գրաւ-
լար վէ իմբէրաթօրլար Բաբա հազրէթ .
լէրինէ կիտիպ թէօվպէ տէտիքլէրի, վէ
աեազլարընը էօրտիւքլէրի, վէ Ֆրանսանըն
ալթ իւսթ օլտուղու, վէ պիւ թիւն էվթօ-
պանըն պիր ումումի գազլաեա թու-
թուշմասըլա տիւնեանըն գազըղը գօթ-
տուղու, վէ Ամբիգաեա իշլէեէն թէ-
լէկրաֆընըն տէվամ իտէմէտիկի, վէ ղայ-
րիհիւմ վէ ղայրիհիւմ կէօրիւմիւշ տիւր
կիպի, պաշգա ղազէթալարըն եազտըզ-
լարընա մէտտաշլըզ սըֆաթը վիթմէքլէք
քիւսթալիւղընա գատար, նէզաքէթ ու
թէրպիլէնին մուղայիրինտէ օլտուղու հալ-
տէ, չգըշմըշ տըր:

Մէճմուս ֆիլվագը, սայիր ղաղէթա-
լարտան զիեատէ նէզաքէթ ու թէրպիլէ-
յէ իրայէթ իտէր իսէ, վէլէվ ծելար քէն-
տիսինէ գարշը իսթիմալ իթսէլէր տախի,
մասամ քիքէնտիսի, հիշ տէյիլ իսէ սին-
ճէ վէ մէսնէտճէ ծելարտան իլէրուտէ
պուլունմուշ տուր, վէ քէնտույի պիզ-
զաթ քէնտիսի եիւքսէք մէվզըտա կէօր-
մէքտէ տիր, էյլէլ թահգիրամիզ մէգա-
լաթ իսթիմալինէ իլթիքեապ իթմէմէլի
տիր. հալ պու քի մուղայիրի օլարագ,
տօղրուսու, պու պապտէ քէնտիսի, պաշ-
գալարա շիմտիյէ գատար ֆէնա իպլէթ
վէրմիշ տիր, վէ հալեա տախի վիթմէք-
տէ, վէ պաշլըճա պու թագսիրաթըլա,
կիւնտէն կիւնէ գատար ու հայսիյէթիլի
ղայպ իթմէքտէ տիր:

Էլէր, Մէճմուս պիզիմ պու սէյլէ-
տիկիմիզ թաստիզ իշին իսպաթ իսթէր ի-
սէ, տահա սօն նիւսիւսիսիտէ իսթիմալ
իթտիկի եալընըզ «Մէտտահ» սըֆաթը-
նա տիգզաթընը տալէթ իթմէքլէրի քեա-
ֆի աոտ փոէրիզ. վէ, էլէր պաշգա պիր
իսպաթ տահա իսթէր իսէ, քէնտիսիճէ
հիշ պիր իլեքթ օլմանըպտա, անճագ փա-
րալարընը ալարագ, իյան թարգընտա տէրճ
իտէպիլէճէկի տէրքեար իքէն, խալիսէ-
թին խարիճիտէ պիր բուհ իլէ, Ենի-
գարու թագական խորհուրդու մէքթու-
պու ալթընտա, պիզէ գարշը, քէնտի
թարաֆընտան իլալէ իյլէտիկի միւլա-
հազանը պիզգաթ քէնտիսի պէկէնմիշ մի-
տիր, պիզէ իսպաթ վիթմէսինի, վէ պու
Եօլտա շէյլէրէ «վատուլթիւն» սըֆաթը
վէրիլմէպտէ, նէ՝ սըֆաթ վէրիլէպիլի ի-
սէ պիլտիրմէսինի, տալէթ իյլէրիզ:

Մէճմուսանըն մէզքիւր նիւսիւսիսիտէ
օգուլտուղունա կէօրէ, ղազէթաճըլարըն
Վ. Կաթուղիկոս հազրէթլէրինէ թագ-
տիւ իթտիքլէրի լայիհաեա գարշը 681ին-
ճի նիւսիւսիսիտէ տէրճ իյլէտիկի պահ-
հազընտա, կէրէք միւշարիլէյ հազրէթ .

լէրի, վէ կէրէք բուհսա վէ միւլթէպէ-
լանը միլէթտէն խայլիճէ քէսան, իզհա-
րը մէմուսիյէթ իյլէմիշլէր տիր. Մէճ-
մուս պու պապտէ պիրագ եալան եախօտ
եանըն սէյլէմիշ, վէ եախօտ նէզաքէթէ
րիպլէթէն, «Շիւքրանիյէթ» լուղէթի
եէրինէ, «Մէմուսիյէթ» լուղէթի իս-
թիմալ իյլէմիշ տիր. զերա, պիզիմ իթի-
գատըմըզ կէօրէ, օ զեքը իթտիկի զաթ-
լար, մէզքիւր պահսարը հազընտա,
եալընըզ իզհարը Մէմուսիյէթ տէյիլ,
իլա, իզհարը Շիւքրանիյէթ տախի իս-
լէմիշլէր տիր:

Պիզ պու պապտէ քէնտիսիին թէպլէք
իտէրիզ. վէ աալատա գըզգանմանըզ, ֆա-
գաթ, քէնտիսինէ շունու լէճա իտէրիզ
քի, միւշարիլէյ վէ միւմալիլէյ զաթ-
լարըն, քէնտիսինէ իզհարը մէմուսիյէթ
իթտիքլէրի սնտէ, պիզէ տախի այնի
մէմուսիյէթի իզհարը իթտիքլէրիին կէօր-
տիւքէ, կիւճէնիպ ղազապա կէլմէսին .
չիւնքի, պիզտէն զիեատէ քէնտիսինին իս-
թիսհապ իթտիկի զաթլար տըր. էմմա,
պու հալ ու հարէքէթլէրինէ «մէպտէ-
սիզլիք» տէնիլէր իմիշ. զարարը Եօզ,
քէնտիսինին տախի այնի թագալաթտա
պուլունտուղու շէյլէ տուրտու, իլթէ
պիզ տախի, հէր վագըթ, պաշլըճա մէզ-
քիւր հալ վէ թագալաթլարընտան թէ-
լէքքի իթմէքտէյիզ:

Մէճմուս, մէզքիւր նիւսիւսիսիտէ,
պիր պէյլիւք նանքէօրիլէք իթմիշ տիր,
շէյլէ քի. Վ. Կաթուղիկոս հազրէթլէ-
րիլէ, բուհսա վէ միւլթէպէլանը միւ-
լէթին քէնտույէ իպրագ իթտիքլէրի մէմ-
նուսիյէթի (պէրապէր եէտիքլէրի պի-
եաֆէթի, վէ աշընա նուշ իթտիքլէրի
պատէլէրի, պիլմէյիզ գա՞նիլ սայըեա
մէպնի իշար իյլէմէմիշ տիր...), վէ քէն-
տիտէն պաշգա ղազէթալարըն, ումուս
միլլէթին «մէքրուհու» վէ «մէնֆուրու»
օլտուղլարընը պիլտիլի վէ պիլտիրտիկի
թագտիրտէ տախի, հըրս ու հիտտէթի-
նի թէսկին իտէմէտիկիտէն, պէշ ծնսէ-
նէտէն պէրու, աշմագտան իմթինա իթ-
տիկի, միլլէթին լէզալէթ գուլթուսու-
նու աշմըշ, վէ քեաֆֆէյի գուսուր վէ
գուպահաթլարընը պիլա ինսաֆ եիւզիւ-
նէ վուրմուշ տուր:

Էվլէթ, Մէճմուս պու պապտէ պիւ-
յիւք նանքէօրիլէք իթմիշ տիր. չիւնքի,
մէզքիւր ղազէթանըն քէնտի թագրիլին-
ճէ, Վ. Կաթուղիկոս հազրէթլէրիլէ
բուհսա վէ միւլթէպէլանը միլլէթտէն
խայլի քէսան, քէնտի եազտըզլարընտան
մէմուս օլտուղլարըն պաշգա, «ումուս
միլլէթին» տախի պիզտէն նէֆրէթ իթ-
միշ օլմասընա գանմըշ վէ ինանմըշ, վէ
պիզտէ իսպաթ վիթմէյէ չըզըշմըշ օլտու-
ղու հալտէ, պիզէ, եանի, եալընըզ պիր
գաշ մէնֆուր ու մէքրուհու վարագրաթ-
լէրէ «կիւճէնէրէք», օն պէշ «էնէտէն

պէրու աշմատըղը թագսիրաթ գուլթու-
սուսու աշմագ, վէ թէքմիլ պիր միլլէթի
(կիւեա) լիւսվայ ու պէտնամ իթմէք,
հիշ ինքեար գապուլ իթմէզ սուլթտէ պիր
նանքէօրիլէք տիւր. էլէր Մէճմուսանըն
պու հալի պիր նանքէօրիլէք տէյիլ իսէ,
պիզիմ վէ միլլէթին հազընտա սէյլէ-
տիքլէրիին սըրֆ իլթթիրատան իպարէթ
օլմագլարը իզթիզա իտէճէկինտէ հիշ չիւ-
հէ եօզ տուր:

Մապատի բազար իրթէսի .
— Վեհալաու Կաթուղիկոս հազրէթ .
լէրի տիւնքի կիւն Ջալալեան սըրագան
վէ ժէնէրալ Լայտընանա պիրիքտէ օլտու-
ղու հալտէ բաթրիգխանէյէ կիթմիշ տիր .
— Իշիթտիկիլիզէ նէզաքէն, Սէրտա-
րը Էօրէմ Էօմէր բաշա հազրէթլէրի կի-
րիտէ կիթմէք իւզրէ, պու կիւն Եօլաշը-
գաճագլարըն:

Ի Ե Ա Ն Է	
Շու աթիտէքի իեսնէլէրի մա թէ- լէքքիւր պէեան իտէրիզ:	
Պէշ աոէտ ֆէս Պետրոս աղա Դերձակ- եանտան:	
	ՂՂՂ
Գիր Եօրկի Սօֆիրի	40
Հաճիցարուլթին աղա Գընաճեան	100
	440
Ելքիւնաթ	
Ջալալեան Սարգիս սըրագան	500
Այիսթէֆանօստան	4200
Էսկի եէքիւն	18,463-19
	50,265-20

Ի Լ Ա Ն Ա Թ
Պիր ուֆագ էլ տէֆթէրի իշինտէ,
բուհա եազըլ, վէ Ֆրանսըղճա բու-
սուլար պուլունտուղու հալտէ, Պէյ-
օղլու թարապաշը ճիլարընտա ղայպ օլ-
մուշ, վէ քիմնէ իշին պիր իզթիզալը շէյ-
պուլունմանըզ, ֆագաթ, ղայպ իթմիշ
օլան պիշարէ պալըզճընըն քիւլ իլէն ղա-
րընը մուճրպ օլաճաղընտան, պուլան օ-
լուր իսէ, եինէ մահէլի մէզքիւրտէ
պալըզճըրա, վէ եախօտ հաճի Սար-
գիսին գահվէսինէ թէսլիմ օլունմասըրէ-
ճա օլունուր:

Մահմուտ բաշատա վագը 121 վէ 208
նիւմէրօլ թագլորեան պիրատէլէր մաղա-
ղալարընտա ֆարիսին էն միւլթէպէր ֆապ-
րիգաթընտան օլարագ հէր չէլիտ, վէ եէնի
մօաա վէ պախուսուսու տանանըզլը վէ ղաեթ
գարիֆ էրքէք բօթիլէրի, զէննէ բօթիլ-
լէրի, վէ հա քէզա գըզ վէ էրքէք չօճուգ
բօթիլլէրի, վէ պագըր պուրուլու չարու-
ղալար իւք տէրէճէտէ ալեա վէ ղայլէթ տա-
եանըզլը օլտուղլարը հալտէ, էվլէն ֆիեաթ
իլէ սաթըլմագտա օլտուղու իլան գըլընըր:

ՄԱՆՁՈՒՄ ԴԱՅԷԹԱ
ԿԱՐԱԳԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ
ԷՎԱՆՔ ՆԵՐԱԼՅԵՆ ՓԱՊԵԱՆԷՍԻՍԻԿ
ԳԵՌ-ՊԼԵԹԱՆ ՈՂԵՐԻ ԵՈՒՅՈՒՄԱՆ ՈՂԵՐԻ
ԳՐԱԳԵՐԼԵՐ ԳԱՐԵՐԵՐԵԱՅ ՆԱԽԵՐՈՒ 467